

3. 3. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2025

Jako každý měsíc Vám přinášíme nejnovější zprávy z české a evropské regulace finančních institucí, nyní za leden 2025. Novinky jako vždy rozdělujeme podle příslušných regulovaných sektorů.

EVROPSKÁ UNIE

ESG

- 09/01: EBA – Obecné pokyny k řízení ESG rizik - EBA zveřejnila konečné znění [obecných pokynů](#) k řízení ESG rizik, které stanoví, mj., nový rámec pro identifikaci, měření, řízení a monitorování rizik souvisejících s ESG s tím, že tak příslušné instituce zůstanou odolné v krátkodobém, střednědobém i dlouhodobém horizontu v době, kdy EU přechází na udržitelnější ekonomiku. Podle těchto pokynů musí finanční instituce začlenit úvahy o ESG rizicích do svých interních procesů řízení a správy a řízení rizik v souladu se směrnicí [CRD6](#). To zahrnuje vypracování podrobných plánů pro hodnocení a zmírňování finančních rizik vyplývajících z faktorů ESG, zejména pak těch, které souvisejí s cílem EU dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050. Tyto plány přechodu musí být v souladu s dalšími regulačními požadavky souvisejícími s udržitelností, aby byla zajištěna konzistentnost a připravenost v celém finančním sektoru.

Regulace napříč odvětvími

- 23/01: EFAMA – Správci aktiv potřebují údaje o udržitelnosti podniků, aby mohli řídit své udržitelné investování a dodržovat regulatorní podávání zpráv - EFAMA upozornila na zásadní potřebu konzistentních definic a požadavků na podávání zpráv ve všech právních předpisech EU, aby se snížila zátěž podniků spojená s podáváním zpráv o udržitelnosti a zvýšila se jejich konkurenceschopnost. Správci aktiv, kteří musí připravovat zprávy dle [CSRD](#) a využívat je pro své udržitelné investice, se spoléhají na údaje o udržitelnosti podniků, bez kterých jsou závislí na nákladných údajích třetích stran o ESG. EFAMA žádá o vyjasnění, že aktiva klientů nejsou zahrnuta do zpráv správců aktiv dle CSRD, a zdůrazňuje, že stávající text CSRD vylučuje produkty fondů

Kapitálové trhy

- 17/01: ESMA / EK – Pokyny k ARTs a EMTs, které nejsou v souladu s MiCA (stablecoiny) - ESMA a EK vydaly [prohlášení](#) v němž zpřísňují regulační požadavky na tokeny vázané na aktiva (ARTs) a na elektronické peněžní tokeny (EMTs), obecně známé jako stablecoiny, podle nařízení [MiCA](#). Toto prohlášení je důležité zejména pro poskytovatele služeb v oblasti kryptoaktiv (CASPs), kteří nabízejí ARTs a EMTs v EU, neboť stanoví jasná očekávání ohledně dodržování hlavy III a IV MiCA. CASP, kteří se zabývají ARTs a EMTs, jež nejsou v souladu s

předpisy, se musí co nejdříve přizpůsobit novému regulačnímu rámci, přičemž konečná lhůta pro dosažení souladu je stanovena na konec prvního čtvrtletí roku 2025. Národní regulátoři byly pověřeni prosazováním těchto požadavků, aby zajistily, že subjekty nabízející nebo přijímající tato kryptoaktiva k obchodování splní povinnosti podle MiCA. V doprovodných [Q&As](#) EK se objasňuje, že některé služby kryptoaktiv mohou spadat do oblasti veřejné nabídky nebo přijetí k obchodování, což znamená, že CASPs musí zajistit plné dodržování právních předpisů. Nesplnění standardů MiCA v daném časovém rámci by mohlo vést k donucovacím opatřením ze strany národních regulátorů. CASPs by proto měly posoudit své stávající nabídky, provést nezbytné úpravy, aby se přizpůsobily MiCA, a připravit se na přísnější dohled ze strany národních regulátorů v celé EU.

- 16/01: EBA / ESMA - Nejnovější vývoj v oblasti kryptoaktiv - EBA a ESMA zveřejnily [společnou zprávu o nedávném vývoji v oblasti kryptoaktiv](#) se zaměřením na decentralizované financování (DeFi), krypto půjčky, výpůjčky a staking. Pro poskytovatele služeb v oblasti kryptoaktiv (CASPs) a další finanční instituce zpráva především zdůrazňuje rostoucí regulační kontrolu činností DeFi, zejména kvůli obavám z rizik praní peněz a financování terorismu (ML/TF). Ačkoli DeFi zůstává relativně malým segmentem krypto trhu, jeho aktivita v EU se zvyšuje a regulační orgány vyhodnocují, zda jsou zapotřebí další regulace pro decentralizované systémy, které postrádají identifikovatelného emitenta nebo zprostředkovatele. Zpráva rovněž upozorňuje na rizika spojená s půjčováním, vypůjčováním a stakingem kryptoaktiv, včetně nadměrné finanční páky, informační asymetrie a systémových rizik spojených s rehypotékou a řetězci kolaterálu. To znamená, že CASPs a finanční instituce nabízející tyto služby budou pravděpodobně čelit většímu regulačnímu dohledu, zejména pokud jde o transparentnost, zveřejňování informací a řízení rizik. Ačkoli nebyly zjištěny žádné bezprostřední hrozby pro finanční stabilitu, probíhající hodnocení ze strany EBA a ESMA signalizuje, že by se mohla objevit nová regulační opatření. Subjekty zabývající se DeFi, půjčkami a stakingem by se měly připravit na možné požadavky na dodržování předpisů, zejména pokud jde o ochranu spotřebitele, oznamovací povinnosti a zmírňování rizik praní peněz a financování terorismu.
- 08/01: EBA - Konzultace k návrhu technických standardů o obezřetnostním zacházení s expozicemi vůči kryptoaktivům podle nařízení o obezřetnostních požadavcích - EBA vydala [konzultační dokument](#) k návrhu regulačních technických standardů (RTS), které nastiňují prvky nezbytné k tomu, aby instituce mohly vypočítat a agregovat expozice vůči kryptoaktivům pro účely obezřetnostního zacházení podle nařízení [CRR3](#), neboť nařízení obsahuje přechodný obezřetnostní rámec, který se zabývá zacházením s různými kryptoaktivy s přihlédnutím k [MiCA](#). RTS pokrývají aspekty jako je úvěrové riziko, úvěrové riziko protistrany, tržní riziko a riziko úpravy ocenění pro různé druhy kryptoaktiv. Instituce se musí přizpůsobit těmto standardům, aby zajistily řádnou kapitalizaci svých expozic vůči kryptoaktivům. Kromě toho budou muset kryptoaktiva oceňovaná reálnou hodnotou podle MiCA splňovat požadavky na obezřetné oceňování.

Platební služby

- 17/01: EBA - Obecné pokyny k hlášení závažných incidentů podle revidované směrnice o platebních službách zrušeny - EBA zrušila své [obecné pokyny k hlášení závažných incidentů](#) podle směrnice o platebních službách ([PSD2](#)) z důvodu zavedení harmonizovaného hlášení incidentů podle nařízení [DORA](#) od 17. ledna 2025. Cílem této změny je zjednodušit proces hlášení pro poskytovatele platebních služeb a zajistit právní jistotu. DORA zavádí jednotné požadavky na hlášení incidentů pro finanční subjekty napříč různými sektory, včetně bankovníctví, pojišťovnictví a penzijního pojištění, což má dopad na většinu poskytovatelů platebních služeb, jako jsou úvěrové instituce, platební instituce, instituce elektronických

peněz a poskytovatelé služeb informování o účtech. Pro tyto subjekty jsou nyní požadavky na hlášení incidentů podle směrnice PSD2 nahrazeny nařízením DORA. Na ostatní typy poskytovatelů platebních služeb, na které se nařízení DORA nevztahuje, jako jsou banky poštovních úřadů (*post-office giro institutions*) a družstevní záložny, se však hlášení incidentů podle směrnice PSD2 stále vztahuje. Navzdory tomu EBA pokyny zcela zrušila vzhledem k minimálnímu počtu a významu hlášení od těchto institucí, jejich omezenému podílu na trhu a působení na vnitrostátní úrovni. Tito poskytovatelé platebních služeb mohou nadále podléhat vnitrostátním požadavkům na hlášení incidentů a příslušné orgány se mohou rozhodnout zachovat přístup podle obecných pokynů EBA v rámci vnitrostátních právních předpisů nebo opatření.

ČESKÁ REPUBLIKA

Kapitálové trhy

- 23/01: Senát ČR – Senátoři dali zelenou digitalizaci finančního trhu - Senát schválil [zákon o digitalizaci finančního trhu](#), který implementuje klíčové předpisy EU, konkrétně [DORA](#) a [MiCA](#). Zákon především zavádí významné změny pro finanční subjekty v oblasti kybernetické bezpečnosti a poskytovatele krypto služeb, přičemž nyní budou poskytovatelé služeb souvisejících s kryptoaktivy potřebovat licenci od ČNB, která bude dohlížet na dodržování zákona a vymáhat sankce za jeho porušení. Kromě regulačního dohledu zákon obsahuje daňová ustanovení relevantní pro fyzické osoby obchodující s kryptoaktivy. Nový časový test osvobozuje prodej kryptoaktiv od daně z příjmů fyzických osob, pokud jsou aktiva držena déle než tři roky, zatímco hodnotový test zajišťuje, že transakce do 100 000 Kč ročně není třeba uvádět v daňovém priznání. Celkově nová legislativa zavádí přísnější dohled nad finančním a krypto sektorem a vyžaduje, aby se podniky přizpůsobily licenčním požadavkům, posíleným pravidlům ochrany spotřebitele a zvýšeným povinnostem v oblasti digitální odolnosti. Zákon by měl být účinný během několika týdnů.
- 14/01: Česká národní banka – působnost ČNB podle MiCA - Česká národní banka (ČNB) se má stát orgánem odpovědným za plnění funkcí a úkolů stanovených v [MiCA](#) podle [zákona o digitalizaci finančního trhu](#). Po nabytí účinnosti zákona bude ČNB dohlížet na udělování licencí a dohled nad poskytovateli služeb v oblasti kryptoaktiv (CASPs) a emitenty kryptoaktiv a zajišťovat dodržování regulačního rámce MiCA. To znamená, že každý subjekt, který se podílí na vydávání, obchodování nebo poskytování služeb souvisejících s kryptoaktivy, bude muset dodržovat nové licenční a oznamovací povinnosti pod dohledem ČNB. Subjekty, které v současné době provozují činnost na základě živnostenského oprávnění pro služby v oblasti virtuálních aktiv, musí do 31. července 2025 požádat o povolení, aby mohly legálně pokračovat ve své činnosti. Subjekty, které podají žádost v tomto období, mohou ve své činnosti pokračovat až do vydání konečného rozhodnutí, nejpozději však do 1. července 2026. ČNB bude rovněž odpovědná za zpracování oznámení a povolení týkajících se různých kategorií kryptoaktiv, včetně tokenů vázaných na aktiva (ARTs) a elektronických peněžních tokenů (EMTs), a zajistí, aby jejich emitenti splňovali regulační požadavky. Do nabytí účinnosti zákona není ČNB věcně příslušná k vyřizování žádostí souvisejících s MiCA. Signalizovala však, že je připravena žádosti vyřizovat, jakmile bude legislativní proces dokončen

JUDr. Kristýna Tupá, Ph.D., LL.M.

Mgr. Martin Svoboda

Mgr. Karolína Hlavinková

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

[Schönherr Rechtsanwälte GmbH, organizační složka](#)

Jindřišská 937/16
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 996 500

e-mail: office.czechrepublic@schoenherr.eu

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)